

**Bräcke kommuns
revisorer**

Bräcke kommun
Kommunfullmäktiges
presidium

2022-10-24

Revisionsrapport ”Översiktlig granskning av delårsrapport 2022-08-31”

Revisionen har via KPMG genomfört översiktligt granskat delårsrapporten per 2022-08-31.

I enlighet med överenskommelse från december 2019 överlämnas rapporten till kommunfullmäktiges presidium för att inhämta svar på de rekommendationer som framgår av rapporten. Revisorerna önskar få tal del av svaret.

För Bräcke kommuns revisorer

Göran Näslund
Ordförande

Sven-Åke Draxten
Vice ordförande

Översiktlig granskning

Bräcke kommun

Delårsrapport per 2022-08-31

—

2022-10-24

Innehåll

Sammanfattning

Inledning

Resultat av granskning

Sammanfattning

Sammanfattning

Vi har av Bräcke kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2022-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Kommunens revisorer ska enligt Kommunallagen (2017:725) kapitel 12 bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 8,8 mnkr, vilket är 16,8 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på att skatteintäkterna och generella bidrag har ökat med 16,3 mnkr samt att lokalhyrorna har minskat med 3,1 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna som ökat mest är kostnaderna för avskrivningar som ökar med 3,8 mnkr.
- Kommunens årsprognos uppgår till -6,7 mnkr, vilket är 15,5 mnkr lägre än delårsresultatet. Prognostiserat helårsutfall förväntas gå sämre än budget med -6,7 mnkr. Det beror främst på en ingående obalans i budgeten på -18,5 mnkr. Vård- och omsorgsavdelningen prognostiserar ett underskott på -8,7 mnkr, sociala avdelningen ett överskott med 10,3 mnkr och skol- och barnomsorgsavdelningen med 4,7 mnkr, teknik- och infrastruktur 1,7 mnkr. Posten gemensamma anslag inklusive obalansen i budgeten prognostiserar ett underskott på -19,7 mnkr.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 6,7 mnkr för 2022. Totalt negativt balanskravsresultat att återställa uppgår till -35,5 mnkr. Vi är mycket oroad över underskottet och det växande ackumulerade balanskravsunderskottet och att det inte redovisas några åtgärder för att åtgärda underskottet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att omgående ta fram åtgärder för att hantera det prognostiserade negativa balanskravsresultatet.

Sammanfattning forts.

- I kommunens budget för år 2022 framgår obalansen som ett odefinierat sparbeting som inte är utfördelad på några verksamheter utan samlad som en egen budgetpost. Det framgår inte i budgeten vilka åtgärder som planeras vidtas för att få en ekonomi i balans. Vi anser att kommunstyrelsen redan i budgeten borde haft en åtgärdsplan för det odefinierade sparbetaget.
- Kommunen har vid tidpunkten för vår granskning inte gjort någon värdering av aktierna i MidSweden AB. Då bolaget har uppvisat negativt resultat sedan bolaget bildades bedömer vi att värderingen av aktierna är osäker och konstaterar att en eventuell nedskrivning påverkar resultatet negativt.
- Kommunen har, sedan år 2017, en tvist med entreprenören för skidtunneln. Vi kan inte göra någon bedömning av utfallet baserat på den fakta som är känd vid rapporteringsdatum, men konstaterar att om tvisten utfaller negativt för kommunen så medför det betydande kostnader.

Vi har, utöver vad som nämns ovan om värdering och tvist, och med reservation för de eventuella effekter av att granskningen utförts enligt de avgränsningar som anges under rubriken avgränsning, inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet. Granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Sammanfattning forts.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås. Bedömningen är att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi konstaterar att kommunen har ett finansiellt mål för kommunkoncernen men att gemensamma verksamhetsmål saknas. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Finansiella mål

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål

Vår sammanfattande bedömning är att vi inte kan uttala oss om resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Sundsvall 2022-10-24

Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor/Certifierad kommunal revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Inledning

Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som de förtroendevalda revisorerna ska göra en bedömning av. Delårsrapporten ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunen och kommunkoncernens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårets utgång.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfråga

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenliga med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, det vill säga finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för de förtroendevalda revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Inledning forts.

Revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten
- Förvaltningsberättelsens innehåll
- Hur kommunen redovisar hur det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av resultat- och balansräkning

Inledning

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2022-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med begränsad säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA eller ISRE 2410. Granskning har således ej utförts i enlighet med ISA, ISRE 2410 eller den nya standarden för kommunal räkenskapsrevision som träder i kraft 2023.

Som en del i vår granskning har vi efterfrågat ett revisionsbevis i form av ett uttalande från kommunledningen. Ekonomichefen har undertecknat översänt uttalande.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Granskningen av finansiella och verksamhetsmål är grundat på den återrapportering som finns i delårsrapporten.

Denna rapport sammanfattar främst i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Inledning forts.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av personal- och ekonomichef, redovisningsekonom och kommuncontroller.

Resultat av granskningen

Förvaltningsberättelsen

Enligt 13 kap. 2 § LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation 17 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Enligt RKR R17 ska vidare uppgift i förvaltningsberättelsen bland annat lämnas om:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Vi noterar att kommunens förvaltningsberättelse uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R17.

Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska kommunfullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning kommer att uppnås. Bedömningen är att god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås. Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt.

Vi konstaterar att kommunen har ett finansiellt mål för kommunkoncernen men att gemensamma verksamhetsmål saknas.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i budget för år 2022 fastställt följande finansiella mål:

- Koncernens resultat för 2022 ska uppgå till minst noll miljoner kronor. Prognos för kommunen -6,7 mnkr. Ingen prognos för kommunkoncernen lämnas. Bedöms inte uppnås.
- Kommunens ekonomi ska vara välskött och stabil:
  - Kommunens årsresultat ska förbättras och på sikt uppfylla ett resultatmål om minst två procent. Prognos -6,7 mnkr. Bedöms inte uppnås.
  - Kommunens verksamheter ska ha en budget i balans. Verksamheterna har sammantaget inte en budget i balans. Bedöms inte uppnås.
  - Kommunens nettokostnadsavvikelse inom verksamheterna äldreomsorg, förskola, grundskola, fritidshem och IFO ska förbättras och på sikt vara lika eller bättre jämfört med liknande kommuner. Uppgifterna är från år 2021 och 2020. Aktuella uppgifter saknas.
  - Bostadsverksamhetens resultat ska förbättras och på sikt generera ett årligt nettoöverskott på minst fem procent. Prognos -6,4 mnkr. Bedöms inte uppnås.
  - Kostnadstäckningsgraden för tillsynspersonal inom bygg och miljö ska uppgå till minst 50 %. Prognos 56 %. Bedöms uppnås.

Kommunen gör bedömningen att inget av de två målen uppnås. För målet "kommunens ekonomi ska vara välskött och stabil" bedöms endast ett resultatuppdrag av fem uppnås. Indikatorn gällande nettokostnadsavvikelser saknar aktuell data för år 2022. Vi anser att indikatorer bör kunna mätas även vid delåret för att målen ska kunna utvärderas ordentligt och utgöra underlag till beslut om eventuella åtgärder för kommunfullmäktige.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2022 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har i budget för år 2022 fastställt följande verksamhetsmål:

- Vår infrastruktur ska möjliggöra arbete och boende i hela kommunen.
- Bräcke kommuns tätorter och landsbygd ska vara tillgängliga, trygga och attraktiva.
- Utvecklingen i Bräcke kommun ska vara miljömässigt hållbar.
- Bräcke kommun ska ha ett blomstrande näringslivsklimat.
- Utbildning av hög kvalitet ska vara en självklarhet.
- Barn och vuxna i behov av vård och stöd ska erbjudas kvalitativa och effektiva insatser.
- Medborgare i alla åldrar ska ha tillgång till fritidsaktiviteter och ett livslångt lärande.
- Bräcke kommun ska ge god service och stå för ett gott bemötande.
- Bräcke kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

För varje mål finns ett antal resultatuppdrag och aktiviteter. I delårsrapporten framgår att vid delåret görs endast en uppföljning av de planerade aktiviteterna. Målen med tillhörande resultatuppdrag ska följas upp i årsredovisningen. Bedömning för respektive mål saknas i delårsrapporten.

Vi anser att mål/indikatorer bör kunna mätas även vid delåret för att målen ska kunna utvärderas ordentligt och utgöra underlag till beslut om eventuella åtgärder för kommunfullmäktige. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att verka för att verksamhetsmål fastställs som är möjliga att följa upp löpande under året.

Vår sammanfattande bedömning är att vi inte kan uttala oss om resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Bräcke kommun redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till -6,7 mnkr.

Det finns ett negativt balanskravsresultat att återställa från föregående år på -11,4 mnkr. Totalt negativt balanskravsresultat att återställa uppgår till -35,5 mnkr.

Enligt prop 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

Vi anser att det saknas kommentarer som beskriver åtgärder för att hantera det prognostiserade negativa balanskravsresultatet. Kommunen konstaterar i delårsrapporten att först och främst måste intäkterna överstiga kostnaderna innan de ackumulerade underskotten kan hanteras.

Vi är mycket oroade över det växande ackumulerade balanskravsunderskottet och att det inte redovisas några åtgärder för att åtgärda underskottet. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att omgående ta fram åtgärder för att hantera det prognostiserade negativa balanskravsresultatet.

Vår sammanfattande bedömning är att beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat inte innehåller några väsentliga felaktigheter.

Resultaträkning

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna överstiger kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 8,8 mnkr, vilket är 16,8 mnkr högre än samma period förra året. Det beror främst på att skatteintäkterna och generella bidrag har ökat med 16,3 mnkr samt att lokalhyrorna har minskat med 3,1 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna som ökat mest är kostnaderna för avskrivningar som ökar med 3,8 mnkr.

Kommunens årsprognos uppgår till -6,7 mnkr, vilket är 15,5 mnkr lägre än delårsresultatet. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året. Periodiseringen av semesterlöneskuld och andra upplupna personalkostnader bidrar också till ett högre utfall vid delårsboks slutet jämfört med prognos.

Prognostiserat helårsutfall förväntas gå sämre än budget med -6,7 mnkr. Det beror främst på en ingående obalans i budgeten på -18,5 mnkr. Vård- och omsorgsavdelningen prognostiserar ett underskott på -8,7 mnkr, sociala avdelningen ett överskott med 10,3 mnkr och skol- och barnomsorgsavdelningen med 4,7 mnkr, teknik- och infrastruktur 1,7 mnkr. Posten gemensamma anslag inklusive obalansen i budgeten prognostiserar ett underskott på -19,7 mnkr. Vård- och omsorgsavdelningens underskott beror främst på höga personalkostnader och inhyrd personal, främst inom särskilda boenden. Inom hemtjänsten har behovet ökat. Överskottet inom skol- och omsorgsavdelningen och sociala avdelningen beror främst på ej budgeterade intäkter i form av kostnadsersättningar och projektmedel.

Skatte- och bidragsintäkter prognostiseras till 11,8 mnkr över budget.

Vi noterar att delar av verksamheternas överskott består av tillfälliga intäkter och vakanser samt att den budgeterade obalansen kvarstår. Detta gör att vi fortsatt är oroad över kommunens underskott.

I kommunens budget för år 2022 framgår obalansen som ett odefinierat sparbeting som inte är utfördelad på några verksamheter utan samlad som en egen budgetpost. Det framgår inte i budgeten vilka åtgärder som planeras vidtas för att få en ekonomi i balans. Vi anser att kommunstyrelsen redan i budgeten borde haft en åtgärdsplan för det odefinierade sparbetet.

Balansräkning

Materiella anläggningstillgångar har ökat med 28,5 mnkr. Det beror främst på genomförda investeringar på 11,1 mnkr inom fastigheter, gator och vägar samt matavfallsinsamling samt att finansiell leasing har ökat netto med 30,8 mnkr. Kommunens årsbudget för investeringar 2022 uppgår till 21,1 mnkr. Ackumulerad årsbudget uppgår till 32,3 mnkr. Prognostiserade investeringar uppgår till ca 22,4 mnkr.

Vi noterar att kommunen tagit upp ett nytt långfristigt lån på 20,0 mnkr.

Kommunen har vid tidpunkten för vår granskning inte gjort någon värdering av aktierna i MidSweden AB. Då bolaget har uppvisat negativt resultat sedan bolaget bildades bedömer vi att värderingen av aktierna är osäker och konstaterar att en eventuell nedskrivning påverkar resultatet negativt.

Kommunen har, sedan år 2017, en tvist med entreprenören för skidtunneln. Vi noterar att kommunen redogör i delårsrapporten för att preskriptionsbrytande åtgärder vidtogs från entreprenörens sida under år 2021 och att tvisten kvarstår till minst mitten av år 2023. Vi kan inte göra någon bedömning av utfallet baserat på den fakta som är känd vid rapporteringsdatum, men konstaterar att om tvisten utfaller negativt för kommunen så medför det betydande kostnader.

Kassaflödesanalys

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll i allt väsentligt överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av delårsrapporten. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

Sammanställda räkenskaper

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslagen 12 kap 2§ ska de sammanställda räkenskaperna omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I RKR R17 Delårsrapport är det upp till varje kommun att avgöra om de kommunala bolagen ska omfattas av delårsrapporten. Att de kommunala bolagen ska ingå torde dock vara nödvändigt eftersom det är fullmäktiges måls för hela kommunkoncernen som ska bedömas.

Kommunen har valt att inte ha med sammanställda räkenskaper i sin delårsrapport.

Redovisningsprinciper

I delårsrapporten ska enligt RKR R17 samma beräkningsmetoder användas som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen. Upplysningar ska även lämnas kring säsongsvariationer, cykliska effekter som har påverkan på verksamheten, karaktären och storleken på jämförelsestörande poster, effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar samt förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser.

I delårsrapporten anges under avsnitt "Redovisningsprinciper" att delårsrapporten är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi har noterat att det finns statsbidrag som enligt RKR R2 Intäkter ska redovisas som generella bidrag istället har klassificerats som riktade statsbidrag och därmed redovisas under verksamhetens intäkter istället för generella statsbidrag och utjämning.

Vi rekommenderar att klassificeringen av statsbidrag ses över och korrigeras till bokslutet.

Drift- och investeringsredovisning

Drift- och investeringsredovisningen ingår i delårsrapporten i enlighet med RKR R17 Delårsrapport

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2022 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public